

V Praze dne: 5. 4. 2011
Číslo jednací: 038844/2011/KUSK
Spisová značka: SZ_038844/2011/KUSK
Vyřizuje: Mgr. Lucie Tučková / I. 773
Značka OŽP/Tuč

ZÁVĚR ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ

podle § 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů.

Identifikační údaje:

Název záměru: „Zemědělská bioplynová stanice Tuchoraz“

Zařazení záměru: Záměr spadá podle přílohy č. 1 zákona do kategorie II bod 3.1 „Zařízení ke spalování paliv o jmenovitém tepelném výkonu od 50 do 200 MW.“

Charakter záměru: Jedná se o novostavbu bioplynové stanice (kombinované zařízení k výrobě bioplynu a jeho energetickému využití) ve stávajícím zemědělském areálu. Záměr řeší otázku zpracování biomasy a statkových hnojiv jejich energetickým využitím.

Rozsah a kapacita: Pozemky pro výstavbu jsou vedeny jako ostatní plochy. Zastavěné a zpevněné plochy zaujmou celkem 5 794 m². K výrobě elektrické energie a tepla bude instalována kogenerační jednotka o tepelném výkonu 558 kW a o výkonu elektrickém 526 kW. V areálu se nacházejí stájové objekty pro 240 ks dojnic (288 DJ), 80 ks mladého dobytka (44,8 DJ), 40 ks telat (6 DJ), celková kapacita areálu je 338,48 DJ.

Pro provoz bioplynové stanice bude třeba organická hmota vzniklá zemědělskou výrobou provozovatele: chlévská mrva v množství 6 840 t/rok, kukuřičná siláž 6 800 t/rok. Vstupní materiál není vedlejším živočišným produktem dle nařízení EP (ES) č. 1774/2002, v zařízení nebudou zpracovávány odpady. Množství digestátu na výstupu ze zařízení bude 14 637 m³/rok (tj. 14 856t/rok). Digestát bude z fermentoru gravitačně přepadat do skladovací jímky o objemu 8 600 m³. Objem fermentoru je 4 323 m³.

Technické a technologické řešení: Stavba je členěna na následující objekty: fermentor, kogenerační jednotka a hořák zbytkového plynu, příjmová jímka, plynojem, koncová jímka, silážní žlab a hnojiště. V bioplynové stanici bude využíván systém tzv. mezofilní fermentace organické hmoty při teplotě cca 37 °C, který se vyznačuje poměrně značnou stabilitou procesu. Proces se rozděluje do dvou hlavních fází – kyselinotvorné, při které dojde k vyčerpání dostupného kyslíku a metanogenní fáze, při které dojde k účinnému prokvašení substrátu se stabilizovaným vývinem metanu. Hmota po fermentaci (digestát) bude z fermentoru postupně odčerpávána, stejně jako vznikající bioplyn, který bude dodáván přes plynojem do kogenerační jednotky. Materiál po fermentaci (digestát) bude skladován v koncové skladovací jínce a dále využit na hnojení pozemků (využitelný rozsah ploch společnosti je 1500 ha). Vstupní materiál není vedlejším živočišným produktem, v zařízení nebudou zpracovávány odpady. Hlukové vlivy budou pocházet především z provozu kogenerační jednotky a pojezdu vozidel a mechanismů. Chráněné objekty jsou vzdálené min. 250 m a nebudou zatíženy hlukem. Podle závěrů rozptylové studie je provoz bioplynové stanice ve vztahu ke zjištěným hodnotám imisní zátěže a následně i ve vztahu k obyvatelstvu akceptovatelný.

Stavbou nebudou dotčeny zemědělské pozemky ani pozemky určené k plnění funkcí lesa, nedojde k negativnímu vlivu na vodu. Vzhledem k charakteru záměru a lokalizaci stavby nebyly shledány závažné vlivy na životní prostředí a obyvatele, které by vznikly v důsledku výstavby a následného provozu. Negativní vlivy mohou nastat pouze v případě technologické nekázně. Při dodržení příslušných předpisů jsou však tato rizika vyloučena. Záměr je posuzován v jedné variantě. V zájmovém území se nenachází prvky ÚSES, významné krajinné prvky, žádné zvláště chráněné území, ptačí oblast, evropsky významná lokalita, ani přírodní park, se kterými se plánované úpravy mohou dostat do střetu. Dle vyjádření Městského úřadu Český Brod – stavebního odboru je záměr v souladu s územním plánem obce Tuchoraz.

Umístění: kraj: Středočeský
obec: Tuchoraz
kat. území: Tuchoraz

Předpokládané zahájení a ukončení: od zahájení v roce 2011 bude stavba probíhat cca 8 měsíců

Oznamovatel: JF TAKO s.r.o., Tatce 209, 289 11 Pečky

Souhrnné vypořádání připomínek:

Ke zveřejněnému oznámení se během zjišťovacího řízení vyjádřili: Krajský úřad Středočeského kraje – Odbor životního prostředí a zemědělství, Středočeský kraj, Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze – územní pracoviště Kolín, Česká inspekce životního prostředí - Oblastní inspektorát Praha, obec Tuchoraz a Městský úřad Český Brod – Odbor životního prostředí a zemědělství.

Ze strany veřejnosti nebylo ke zveřejněnému oznámení obdrženo žádné vyjádření.

KÚ Středočeského kraje - OŽPaZ

- *Z hlediska zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny* - orgán ochrany přírody podle ustanovení § 77a zákona č. 114/1992 Sb. (tj. zejména péče o některé kategorie zvláště chráněných území, regionální územní systémy ekologické stability, zvláště chráněné druhy živočichů a rostlin v kategorii ohrožené), **nemá** k předloženému oznámení záměru **připomínky**.

- stanovisko orgánu ochrany přírody z hlediska vlivu projektu na evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., které je součástí souhrnného stanoviska k projektové dokumentaci č.j. 004379/2010/KUSK-OŽP/Maxa ze dne 21.1.2010, je přílohou oznámení.

- *Z hlediska zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech*

- nakládání s odpady, které budou vznikat během výstavby a provozem výše uvedeného záměru, bude řešeno v souladu s platnou legislativou, tj. se zákonem o odpadech.

- upozorňuje, že vystupující fermentační zbytek (digestát), je hnojivem, pokud splňuje požadavky dle zákona č. 156/1998 Sb., zákon o hnojivech, v platném znění, a není dále zpracováván mimo místo vzniku.

- v případě, že se provozovatel zařízení bude digestátu zbavovat jako odpadu, je naplněna definice pojmu „odpad“ a nakládání s tímto odpadem musí být v souladu se zákonem o odpadech a jeho prováděcími předpisy, tj. musí být předán k dalšímu zpracování oprávněné osobě podle § 12 odst. 3 zákona o odpadech.

- upozorňuje, že dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002 ze dne 3.10.2002 jsou zvířecí trus, moč a hnůj vedlejším živočišným produktem a nakládání s těmito produkty musí být v souladu s tímto nařízením.

- připomíná, že v případě, že do zařízení budou přijímány vstupní suroviny od externích dodavatelů, jsou odpadem ve smyslu zákona o odpadech, musí s nimi být nakládáno v souladu s právními předpisy v oblasti odpadového hospodářství, tzn., že bude nezbytný souhlas k provozování předmětného zařízení dle § 14 odst. 1 zákona o odpadech.

- odpady, které budou použity k terénním úpravám, musí splňovat požadavky pro inertní odpad využívaný na povrchu terénu dle vyhlášky MŽP č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění, a přebytek výkopové zeminy lze uložit na pozemku investora pouze se souhlasem příslušného stavebního úřadu.

- připomínáme, že ke kolaudaci objektu musí být předložena řádná evidence odpadů a doložen jejich způsob využití, popř. odstranění.

Výše uvedené připomínky požaduje zohlednit v dalším stupni projektové dokumentace. Proti vlastnímu záměru nemá z hlediska nakládání s odpady námitky a nepožaduje další hodnocení záměru ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb..

- *Z hlediska zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší*

Při realizaci záměru budou hlavním zdrojem znečištění ovzduší nákladní automobily při návozu a odvozu materiálu – výkopové zeminy, podorniční zeminy, atd. a také skládky ostatních sypkých materiálů. Znečišťovatelem ovzduší budou stavební stroje. Kromě znečištění ovzduší pevnými látkami bude docházet i ke zvýšené produkci oxidů dusíku, oxidu uhelnatého a uhlovodíků. Vzhledem k tomu, že výstavba nebude probíhat v těsné blízkosti obytné zástavby, nelze předpokládat, že by z hlediska ochrany ovzduší tuto zatěžovala. Prašnost se přesto doporučuje při návozu a odvozu materiálu redukovat v suchých obdobích zkrápěním.

Bioplynová stanice je velkým zdrojem znečištění ovzduší. Podle přílohy č. 1 bod 1.3. k nařízení vlády č. 615/2006Sb. má provozovatel povinnost plnit podmínky provozování a emisní limity stanovené výše uvedeným nařízením. Zdrojem emisí je zejména kogenerační jednotka. Dalším zdrojem bude občasný provoz fléry při spalování plynů v době nečinnosti kogenerační jednotky. Pro tento zdroj platí závazné podmínky provozu zařízení pro spalování odpadních plynů dle přílohy 1, část I., nařízení vlády č. 615/2006Sb., které zařízení dle projektu splňuje.

Po uvedení do provozu bude zdroj produkovat emise oxidů dusíku a uhlíku. V rámci posouzení je také nutno zmínit pachové látky, které se budou uvolňovat při provozu bioplynové stanice. Vzhledem k tomu, že zdroj bude provozován jako zemědělská bioplynová stanice, bude produkovat mnohem méně emisí pachových látek než běžný způsob nakládání s organickými odpady. Vzhledem k tomu, že poměr vstupních surovin bude připraven v optimálním složení, půjde prakticky o bezproblémový resp. bezzápachový provoz.

- *Z hlediska zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky* - má připomínky:

V oznámení se uvádí, že se bioplyn (methan) bude skladovat pro vyrovnání nestejnomyšného

vývinu v plynojemu o objemu 400 m³, při hmotnosti 0,676 kg/m³ to znamená cca 270 kg methanu, který je klasifikován jako extrémně hořlavý F⁺, R12. Provozovatel zařízení bude po jeho zprovoznění povinen zpracovat protokol o nezařazení podle § 4 odst. 1 zákona č. 59/2006 Sb. a zaslat jej Krajskému úřadu Středočeského kraje, Odboru životního prostředí a zemědělství.

Z hlediska dalších složkových zákonů není Krajský úřad dotčeným orgánem nebo nemá připomínky.

Připomínky jsou zapracovány jako podmínky do závěru zjišťovacího řízení.

Středočeský kraj

Středočeský kraj **souhlasí se záměrem za podmínky dodržení navržených eliminačních opatření dle oznámení a nepožaduje další posuzování podle zákona č. 100/2001 Sb.**

KHS – úz. prac. Kolín

Po zhodnocení souladu předloženého oznámení s požadavky předpisů v oblasti ochrany veřejného zdraví Krajská hygienická stanice v souladu s § 77 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, sděluje, že **souhlasí s oznámením záměru a není nutné další posuzování záměru podle zákona č. 100/2001 Sb.**

ČIŽP OI Praha

- *Oddělení ochrany vod* – nemá připomínky. Na navrhované BPS budou zpracovány materiály rostlinného původu – rostlinná biomasa a hovězí hnůj či kejda. Při provozu nebudou zpracovávány materiály s obsahem živočišných tkání. Materiál po ukončení procesu fermentace (digestát) bude využíván jako hnojivo. S ohledem na znění vyhlášky MZ č. 274/1988 Sb., je třeba na tuto hmotu pohlížet jako na tekuté hnojivo či suspenzi a takto jí v souladu s § 3 zmíněné vyhlášky uskladňovat. Při používání pomocných půdních látek, pomocných rostlinných přípravků a substrátu nesmí dojít k jejich přímému vniknutí do povrchových vod nebo na sousední pozemek. Při aplikaci tekutého digestátu je nutno postupovat obdobně jako při aplikaci kejdy nebo močůvky na povrch orné půdy a je tedy nutné jeho zapracování do půdy provést nejpozději do 24 hodin.

Předložené oznámení záměru považuje ČIŽP za dostačující. Veškeré pozemky, které společnost JF TAKO, s.r.o. obhospodařuje, jsou dle NV 103/2003 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a hnojení v těchto oblastech, zařazeny do zranitelné oblasti, kde max. průměrná dávka dusíku na ha činí 170 kg. Bioplynová stanice dle výpočtu vyprodukuje za rok 66 852 kg dusíku. Celková výměra podniku činí 1 510 ha zemědělské půdy. Je tedy zjevné, že i při eliminaci travních porostů (10 ha) a svažitých pozemků – respektive pozemků

v blízkosti vodních toků, je rozloha pozemků obhospodařovaných investorem pro aplikaci vznikajícího digestátu dostačující.

Použitím kejdy do BPS dojde k zlepšení dopadu na životní prostředí, protože aplikovaný digestát na zemědělskou půdu obsahuje výrazně méně čpavkového dusíku. Rovněž dusík obsažený v digestátu je méně pohyblivý než v případě dodávaných průmyslových hnojiv.

Další posuzování vlivů na životní prostředí dle výše citovaného zákona ČIŽP OOV tudíž nepovažuje za nutné.

- *Odd. odpadového hospodářství* – nemá žádné připomínky. V záměru se uvádí, že digestát nebude považován za odpad, ale za hnojivo. Inspekce v této souvislosti upozorňuje, že v případě zařazení digestátu jako hnojiva je možné pouze za splnění podmínek daných zákonem č.156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd. Digestát musí být jako hnojivo certifikován Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským.
- *Odd. ochrany ovzduší* – nemá připomínky.

ČIŽP OI Praha nemá k předloženému záměru připomínky, pouze upozornění ze strany ochrany vod a odpadového hospodářství. Nepožaduje další posuzování záměru podle zákona č. 100/2001 Sb.

Připomínky jsou zapracovány jako podmínky do závěru zjišťovacího řízení.

Městský úřad Český Brod – OŽPaZ

Z hlediska ochrany přírody, nakládání s odpady, ochrany ovzduší, vodního hospodářství, ochrany zemědělského půdního fondu ani státní správy lesů MěÚ Český Brod, odbor životního prostředí a zemědělství **nemá připomínky a záměr nepožaduje dále posuzovat.**

Závěr:

Záměr „**Zemědělská bioplynová stanice Tuchoraz**“, v k.ú. Tuchoraz, naplňuje dikci bodu 3.1 kategorie II, přílohy č. 1 zák. č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Podle § 7 výše citovaného zákona bylo provedeno zjišťovací řízení, jehož cílem bylo zjištění, zda záměr bude mít významný vliv na životní prostředí a zda bude posuzován podle citovaného zákona.

Na základě zjišťovacího řízení, provedeného podle zásad uvedených v příloze č. 2 k citovanému zákonu, dospěl příslušný úřad k závěru, že záměr

„Zemědělská bioplynová stanice Tuchoraz“

nebude dále posuzován podle citovaného zákona.

Podmínkou realizace záměru je, aby v dalších fázích povolovacích řízení tohoto záměru byla

zohledněna opatření doporučená v části D.IV. „*Opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů*“ na str. 24 předloženého oznámení a dále **podmínky a doporučení, uvedená v obdržných vyjádřeních dotčených správních úřadů a územních samosprávných celků** a souhrnném vypořádání připomínek tohoto závěru zjišťovacího řízení. Tyto podmínky musí být respektovány v následujících stupních projektové dokumentace a zahrnuty jako podmínky návazných správních řízení.

Zejména se jedná o tyto podmínky:

- nakládání s odpady, které budou vznikat během výstavby a provozem výše uvedeného záměru, bude řešeno v souladu s platnou legislativou, tj. se zákonem o odpadech.
- upozorňuje, že vystupující fermentační zbytek (digestát), je hnojivem, pokud splňuje požadavky dle zákona č. 156/1998 Sb., zákon o hnojivech, v platném znění, a není dále zpracováván mimo místo vzniku.
- v případě, že se provozovatel zařízení bude digestátu zbavovat jako odpadu, potom nakládání s tímto odpadem musí být v souladu se zákonem o odpadech a jeho prováděcími předpisy, tj. musí být předán k dalšímu zpracování oprávněné osobě podle § 12 odst. 3 zákona o odpadech.
- dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002 ze dne 3.10.2002 jsou zvířecí trus, moč a hnůj vedlejším živočišným produktem a nakládání s těmito produkty musí být v souladu s tímto nařízením.
- v případě příjmu odpadů k využití i od jiných subjektů se bude jednat o zařízení k využívání odpadů podle § 14 odst. 1 zákona o odpadech, taková zařízení lze provozovat pouze se souhlasem příslušného správního orgánu, v daném případě Krajského úřadu Středočeského kraje.
- přebytek výkopové zeminy či upravené stavební odpady (drcením) lze uložit na pozemku investora pouze se souhlasem příslušného stavebního úřadu (např. k terénním úpravám), a musí splňovat požadavky pro inertní odpad využívaný na povrchu terénu dle vyhlášky MŽP č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění, popř. dle přílohy č. 9 k zákonu o odpadech.
- ke kolaudaci objektu musí být předložena řádná evidence odpadů a doložen jejich způsob využití, popř. odstranění.
- bioplynová stanice je velkým zdrojem znečištění ovzduší. Podle přílohy č. 1, bod 1.3 k nařízení vlády č. 615/2006 má provozovatel povinnost plnit podmínky provozování a emisní limity stanovené výše uvedeným nařízením. Provozovatel je povinen řídit se ustanoveními § 11 zákona o ochraně ovzduší, kterým se stanovují povinnosti

provozovatele zvlášť velkých, velkých a středních zdrojů znečišťování ovzduší související s ochranou ovzduší. Provozovatel je povinen předložit tato povolení při územním, stavebním a kolaudačním řízení.

- závazné podmínky provozu fléry budou stanoveny v souladu s přílohou č. 1 nařízení vlády č. 615/2006 Sb. Zařízení bude konstruováno tak, aby při spalování odpadních plynů bylo zabezpečeno optimální vedení spalovacího režimu a snižování emisí znečišťujících látek do ovzduší, přednost je třeba dávat asistovaným flérám. Spalovací zařízení bude vybaveno regulací na stálou optimalizaci poměru stabilizačního paliva, spalovacího vzduchu a odpadního plynu. Spalovací prostor fléry bude tepelně izolován.
- budou dodrženy všechny technologické postupy a předepsané složení vstupních materiálů tak, aby provoz nepřekračoval přípustnou míru obtěžování zápachem.
- vzhledem ke skladování bioplynu (methanu) v plynojemu o objemu 400 m³ (při hmotnosti 0,676 kg/m³ to znamená cca 270 kg methanu), který je klasifikován jako extrémně hořlavý F+, R12, provozovatel zařízení je po jeho zprovoznění povinen zpracovat protokol o nezařazení podle § 4 odst. 1 zákona č. 59/2006 Sb. a zaslat jej Krajskému úřadu Středočeského kraje, Odboru životního prostředí a zemědělství.
- na výstup z bioplynové stanice, který je přímo aplikován na zemědělskou půdu za účelem hnojení, se vztahuje zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech.
- digestát bude skladován v souladu s § 3 vyhlášky MZ č. 274/1988 Sb. Při používání pomocných půdních látek, pomocných rostlinných přípravků a substrátů nesmí dojít k jejich přímému vniknutí do povrchových vod nebo na sousední pozemek. Při aplikaci digestátu je nutno postupovat obdobně jako při aplikaci kejdy nebo močůvky na povrch orné půdy a je tedy nutné jeho zapracování do půdy provést nejpozději do 24 hodin.
- výdech výfuku z kogenerační jednotky bude směřován od nejbližší obytné zástavby, i ostatní prvky s akustickým výkonem budou umístovány tak, aby bylo co nejvíce odcloněny objekty areálu.
- dodržet technologickou kázeň během provozu, hlučné operace zejm. transport provádět v pracovních dnech a minimalizovat jejich provádění ve dnech klidu

Odůvodnění:

Příslušný úřad neobdržel ve lhůtě dané zákonem žádné relevantní odůvodněné nesouhlasné vyjádření k oznámení.

S ohledem na povahu a rozsah záměru, jeho umístění a charakteristiku předpokládaných vlivů

záměru na veřejné zdraví a životní prostředí dospěl příslušný úřad k závěru, že záměr není nutné posuzovat v rozsahu celého zákona.

Předložené oznámení je zpracováno dle přílohy č. 3 zákona. Byly posouzeny a identifikovány předpokládané vlivy na životní prostředí v důsledku realizace a provozu záměru včetně navržení opatření k minimalizaci nebo zmírnění negativních vlivů na životní prostředí a zdraví obyvatelstva.

Podmínky závěru zjišťovacího řízení byly stanoveny na základě oznámení a požadavků vyplývajících z vyjádření obdržných v rámci zjišťovacího řízení.

Závěr zjišťovacího řízení nenahrazuje vyjádření dotčených orgánů státní správy, ani příslušná povolení podle zvláštních předpisů. Závěr zjišťovacího řízení není rozhodnutím vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

Ing. Josef Keřka, Ph.D.
vedoucí odboru životního prostředí
a zemědělství